

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. vasario 12 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR – Europos arešto orderis – 12 straipsnis – Asmens laikymas suimto – 17 straipsnis – Sprendimo dėl Europos arešto orderio vykdymo priėmimo terminai – Nacionalinės teisės aktai, kuriuose numatytas suėmimo taikymo sustabdymas *ex officio* nuo sulaikymo momento praėjus 90 dienų – Sąjungos teisę atitinkantis aiškinimas – Terminų sustabdymas – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija – 6 straipsnis – Teisė į laisvę ir saugumą – Skirtingas nacionalinės teisės aktų aiškinimas – Aiškumas ir nuspėjamumas“

Byloje C-492/18 PPU

dėl 2018 m. liepos 27 d. *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2018 m. liepos 27 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl Europos arešto orderio, išduoto dėl

TC,

vykdymo

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einanti pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, teisėjai A. Arabadžiev (pranešėjas), E. Regan, C. G. Fernlund ir S. Rodin,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į 2018 m. liepos 27 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo prašymą, kurį Teisingumo Teismas gavo 2018 m. liepos 27 d., nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnyje numatytą prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. spalio 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- TC, atstovaujamo advokatų T. J. Kodrzycki ir Th. O. M. Dieben,
- *Openbaar Ministerie*, atstovaujamos R. Vorrink, J. Asbroek ir *Officier van Justitie* K. van der Schaft,

* Proceso kalba: nyderlandų.

- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. K. Bulterman, M. A. M. de Ree ir J. M. Hoogveld,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek, J. Vláčil ir A. Kasalická,
- Airijos, atstovaujamos A. Joyce ir G. Mullan,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* S. Faraci,
- Europos Komisijos, atstovaujamos R. Troosters,

susipažinęs su 2018 m. lapkričio 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 6 straipsnio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas siekiant Nyderlanduose vykdyti 2017 m. birželio 12 d. Jungtinės Karalystės kompetentingų institucijų dėl TC išduotą Europos arešto orderį (toliau – nagrinėjamas Europos arešto orderis).

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Chartija

- 3 Chartijos 6 straipsnyje „Teisė į laisvę ir saugumą“ numatyta:

„Kiekvienas asmuo turi teisę į laisvę ir saugumą.“

Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR

- 4 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34) 12 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Šis pagrindų sprendimas grindžiamas pagarba pagrindinėms teisėms ir principams, kurie pripažįstami Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje ir kurie atsispindi <...> [C]hartijoje <...>“

- 5 Šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio „Europos arešto orderio apibrėžimas ir įpareigojimas jį vykdyti“ 3 dalyje numatyta:

„Šis pagrindų sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje.“

- 6 Minėto pagrindų sprendimo 12 straipsnyje „Asmens laikymas laisvės atėmimo vietose [Asmens laikymas suimto]“ nurodyta:

„Kai asmuo areštuojamas [sulaikomas] pagal Europos arešto orderį, vykdančioji teisminė institucija pagal vykdančiosios valstybės narės teisę nusprendžia, ar prašomą perduoti asmenį reikėtų laikyti laisvės atėmimo vietoje [reikėtų laikyti suimtą]. Asmuo pagal vykdančiosios valstybės narės vidaus teisę gali būti bet kuriuo metu laikinai [lygtinai] paleistas, jei minėtos valstybės narės kompetentinga institucija imasi visų, jos nuomone, reikalingų priemonių užtikrinti, kad asmuo nepasislėptų.“

- 7 To paties pagrindų sprendimo 15 straipsnio „Perdavimo sprendimas“ 1 dalis suformuluota taip:

„Vykdančioji teisminė institucija, laikydamasi šiame pamatiniame [pagrindų] sprendime nustatytų terminų ir sąlygų, nusprendžia, ar asmuo turi būti perduotas.“

- 8 Pagrindų sprendimo 2002/584 17 straipsnyje „Sprendimo dėl Europos arešto orderio vykdymo priėmimo terminai ir tvarka“ nustatyta:

„1. Europos arešto orderis nagrinėjamas ir vykdomas skubos tvarka.

<...>

3. Kitais atvejais [galutinis] sprendimas dėl Europos arešto [orderio] vykdymo turėtų būti priimtas per 60 dienų nuo prašomo perduoti asmens arešto [nuo prašomo perduoti asmens sulaikymo].

4. Kai ypatingais atvejais Europos arešto orderio įvykdyti per šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus terminus negalima, vykdančioji teisminė institucija nedelsdama apie tai praneša išduodančiajai teisminei institucijai ir nurodo tokio uždelsimo priežastis. Tokiu atveju terminą galima pratęsti dar 30 dienų.

5. Kol vykdančioji teisminė institucija dėl Europos arešto orderio nėra priėmusi galutinio sprendimo, ji užtikrina, kad būtų užtikrinamos efektyviam asmens perdavimui būtinos materialiosios sąlygos.

<...>

7. Kai išimtinėmis aplinkybėmis kuri nors valstybė narė negali laikytis šiame straipsnyje numatytų terminų, ji apie tai praneša [Europos Sąjungos teismo bendradarbiavimo padaliniiui (Eurojustui)], nurodydama vėlavimo priežastis. Be to, valstybė narė, kuri patiria nuolatinį kitos valstybės narės vėlavimą, susijusį su Europos arešto orderio vykdymu, apie tai praneša Tarybai siekdama, kad būtų įvertinta, kaip valstybių narių lygiu yra įgyvendinamas šis pamatinis [pagrindų] sprendimas.“

Nyderlandų teisė

- 9 *Overleveringswet* (Įstatymas dėl perdavimo) (*Stb.*, Nr. 195, 2004 m.; toliau – OLW), kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama Pagrindų sprendimas 2002/584, 22 straipsnyje nustatyta:

„1. Sprendimą dėl perdavimo *rechtbank* (apylinkės teismas) turi priimti ne vėliau kaip per 60 dienų nuo 21 straipsnyje nurodyto prašomo perduoti asmens sulaikymo.

<...>

3. Išimtiniais atvejais *rechtbank* (apylinkės teismas), nurodydamas išduodančiajai teisminei institucijai jo sprendimą šiuo klausimu pagrindžiančias priežastis, 60 dienų terminą gali pratęsti ne daugiau kaip 30 dienų.

4. Jei per 3 dalyje nurodytą terminą *rechtbank* (apylinkės teismas) nepriima sprendimo, jis gali dar kartą pratęsti terminą neribotam laikui, tam tikromis sąlygomis sustabdydamas prašomo perduoti asmens laisvės suvaržymo priemonės taikymą ir informuodamas išduodančiąją teisminę instituciją.“

10 OLW 64 straipsnyje nustatyta:

„1. Jei sprendimas dėl laisvės suvaržymo priemonės taikymo gali arba turi būti priimtas pagal šį įstatymą, tam tikromis sąlygomis šios priemonės taikymas gali būti atidėtas arba sustabdytas, kol bus paskelbtas perdavimą leidžiantis *rechtbank* (apylinkės teismas) sprendimas. Sąlygos nustatomos tik siekiant užtikrinti, kad asmuo nepasislėptų.

2. Baudžiamojo proceso kodekso 80 straipsnis, išskyrus jo 2 dalį, ir 81–88 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi *rechtbank* (apylinkės teismas) arba ikiteisminio tyrimo teisėjo pagal 1 dalį priimtoms nutartims.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

11 TC, dėl kurio išduotas nagrinėjamas Europos arešto orderis, yra Ispanijoje nuolat gyvenantis Didžiosios Britanijos pilietis, įtariamas tuo, kad būdamas nusikalstamo susivienijimo aukšto rango narys dalyvavo įvežant, platinant ir parduodant stiprius narkotikus, be kita ko, 300 kg kokaino. Pagal Jungtinės Karalystės teisę didžiausia už tokį nusikaltimą numatyta bausmė yra laisvės atėmimas iki gyvos galvos.

12 2018 m. balandžio 4 d. TC buvo sulaikytas Nyderlanduose. Tą dieną pradėtas skaičiuoti OLW 22 straipsnio 1 dalyje ir Pagrindų sprendimo 2002/584 17 straipsnio 3 dalyje nustatytas 60 dienų terminas, per kurį turėjo būti priimtas sprendimas dėl nagrinėjamo Europos arešto orderio vykdymo.

13 *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, bylą dėl Europos arešto orderio vykdymo nagrinėjo 2018 m. gegužės 31 d. posėdyje. Šiame posėdyje jis nutarė toliau laikyti TC suimtą ir terminą, per kurį turėjo būti priimtas sprendimas dėl nagrinėjamo Europos arešto orderio vykdymo, pratęsė 30 dienų. 2018 m. birželio 14 d. tarpiniu sprendimu šis teismas atnaujino bylos nagrinėjimą ir jį sustabdė, kol Teisingumo Teismas atsakys į 2018 m. gegužės 17 d. pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą kitoje byloje (joje vėliau buvo priimtas 2018 m. rugsėjo 19 d. Sprendimas *RO* (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733)), ir nurodė, kad sprendimo priėmimo terminas sustabdomas nuo 2018 m. birželio 14 d. iki minėto Teisingumo Teismo sprendimo priėmimo.

14 TC paprašė sustabdyti jo suėmimo taikymą nuo 2018 m. liepos 4 d., t. y. nuo jo sulaikymo momento praėjus 90 dienų.

15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagal OLW 22 straipsnio 4 dalį iš principo turi sustabdyti prašomo perduoti asmens suėmimo siekiant jį perduoti taikymą viršijus nustatytą 90 dienų terminą, per kurį turi būti priimtas galutinis sprendimas dėl Europos arešto orderio vykdymo. Priimdamas šią nuostatą, Nyderlandų teisės aktų leidėjas rėmėsi prielaida, jog pagal Pagrindų sprendimą 2002/584 reikalaujama, kad šis taikymas būtų sustabdytas.

16 Vis dėlto, kaip matyti iš 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan* (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474), ši prielaida yra klaidinga ir ja nepakankamai atsižvelgiama į prašymą vykdyti Europos arešto orderį nagrinėjančiam teismui tenkančias pareigas pagal Sąjungos pirminės teisės nuostatas, o viena iš šių pareigų visų pirma yra jo, kaip galutinės instancijos teismo šios kategorijos bylose, pareiga pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, jeigu atsakymas į šį prašymą yra būtinas jo sprendimui priimti, ir sustabdyti bylos nagrinėjimą dėl prašomo perduoti asmens perdavimo, jeigu

kyla realus pavojus, kad su šiuo asmeniu išduodančiojoje valstybėje narėje bus elgiamasi nežmonišškai ar žeminančiai, kaip tai suprantama pagal 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimą *Aranyosi ir Căldăraru* (C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198).

- 17 Tad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad suformavo jurisprudenciją, leidžiančią jam pateikti Pagrindų sprendimą 2002/584 atitinkantį ir kartu OLW neprieštaraujantį OLW 22 straipsnio 4 dalies išaiškinimą, pagal kurį sprendimo dėl perdavimo priėmimo terminas sustabdomas pirmesniame punkte nurodytais atvejais. Remiantis šiuo išaiškinimu, OLW 22 straipsnio 4 dalis lieka taikytina, nes sprendimo dėl perdavimo priėmimo terminas sustabdytas.
- 18 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, toks išaiškinimas neturi neigiamos įtakos galimybei sustabdyti suėmimo siekiant perduoti taikymą; paprastai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip ir daro visų pirma tais atvejais, kai nustatant sąlygas pavojų, kad asmuo pasislėps, galima sumažinti iki priimtino lygio. Vis dėlto nagrinėjamu atveju kyla labai didelis pavojus, kad asmuo pasislėps, ir jo negalima sumažinti iki priimtino lygio.
- 19 Tačiau *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas, Nyderlandai) jau nusprendė, kad šio sprendimo 17 punkte nurodytas OLW 22 straipsnio 4 dalies išaiškinimas yra klaidingas, nes griežtas šios nacionalinės teisės nuostatos taikymas galėtų pakenkti Sąjungos teisės veiksmingumui. *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) *in abstracto* palygino Sąjungos teisės sistemos interesą, susijusį su pareiga pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą ir palaukti atsakymo į jį arba su pareiga atidėti sprendimo dėl perdavimo priėmimą, jeigu kyla realus pavojus, kad prašomas perduoti asmuo išduodančiojoje valstybėje narėje bus kalinamas nežmoniškomis ar žeminamomis sąlygomis, su interesu užtikrinti vidaus teisės laikymąsi ir teisinį saugumą. Tokio palyginimo rezultatas yra tai, kad sprendimo dėl perdavimo priėmimo terminas laikytinas sustabdytu nuo tos dienos, kai *rechtbank* (apylinkės teismas) nusprendžia pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, arba nuo tos dienos, kai jis nusprendžia atidėti sprendimo dėl perdavimo priėmimą, nebent tolesnis suėmimas siekiant perduoti prieštarautų Chartijos 6 straipsniui.
- 20 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepakeitė savo Pagrindų sprendimą 2002/584 atitinkančio OLW 22 straipsnio 4 dalies išaiškinimo, kuris iki šiol nelėmė kitokio rezultato nei *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) atliktas abstraktus palyginimas.
- 21 Nagrinėjamu atveju TC, be kita ko, nurodė, kad toks OLW 22 straipsnio 4 dalies išaiškinimas prieštarauja teisinio saugumo principui, todėl tolesnis suėmimo siekiant jį perduoti taikymas pažeidžia Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, pasirašytos Romoje 1950 m. lapkričio 4 d. (toliau – EŽTK), 5 straipsnį ir Chartijos 6 straipsnį. Grįsdamas šią nuomonę, TC pažymėjo, kad ankstesnėje panašioje byloje prašomas perduoti asmuo pateikė Europos Žmogaus Teisių Teismui peticiją prieš Nyderlandų Karalystę dėl EŽTK 5 straipsnio pažeidimo (byla *Cernea prieš Nyderlandus*, peticijos Nr. 62318/16) ir kad toje byloje ši valstybė narė pateikė vienašalę deklaraciją, kuria pripažįstama, jog buvo pažeistas EŽTK 5 straipsnis. Europos Žmogaus Teisių Teismas dar nepriėmė sprendimo toje byloje.
- 22 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, jog iš 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski* (C-579/15, EU:C:2017:503) 32 punkto matyti, kad vienas iš pareigos pateikti pagrindų sprendimą atitinkantį nacionalinės teisės aktų išaiškinimą ribojimų yra teisinio saugumo principas. Be to, suėmimas siekiant perduoti turi atitikti Chartijos 6 straipsnį.
- 23 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar tolesnis suėmimas siekiant perduoti, kaip yra TC atveju, prieštarauja Chartijos 6 straipsniui, visų pirma jame įtvirtintam teisinio saugumo principui.

- 24 Šiuo klausimu jis nurodo, kad jo jurisprudencija dėl sprendimo priėmimo termino sustabdymo apima tik dvi nurodytas situacijas ir yra aiški, nuosekli ir paskelbta. Tas pats pasakytina apie *Gerechthof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) jurisprudenciją. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad TC galėjo numatyti (prireikus pasikonsultavęs su savo gynėju), kad suėmimas siekiant jį perduoti gali tęstis ilgiau kaip 90 dienų nuo jo sulaikymo momento.
- 25 Jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų, kad suėmimas siekiant perduoti, kaip yra TC atveju, prieštarauja Chartijos 6 straipsniui, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat klausia, ar jis turi netaikyti OLW 22 straipsnio 4 dalies, nes šios nuostatos taikymas lemia Sąjungos teisei prieštaraujantį rezultatą, o Sąjungos teisę atitinkančio šios nuostatos išaiškinimo pateikti neįmanoma, ir ar toks netaikymas neprieštarautų teisinio saugumo principui.
- 26 Tokiomis aplinkybėmis *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar prašomo perduoti asmens, kuris gali pasislėpti, laikymas suimto, siekiant jį perduoti, daugiau kaip 90 dienų, skaičiuojamų nuo šio asmens sulaikymo momento, prieštarauja [Chartijos] 6 straipsniui, jei:

- vykdančioji valstybė narė [Pagrindų sprendimo 2002/584] 17 straipsnį perkėlė taip, kad prašomo perduoti asmens suėmimo siekiant jį perduoti taikymas visais atvejais turi būti sustabdomas, kai viršijamas 90 dienų terminas, nustatytas galutiniam sprendimui dėl Europos arešto orderio vykdymo priimti, ir
- šios valstybės narės teisminės institucijos išaiškino nacionalinės teisės aktus taip, kad sprendimo priėmimo terminas sustabdomas, kai vykdančioji teisminė institucija nusprendžia pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą ar palaukti atsakymo į kitos vykdančiosios teisminės institucijos pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą, ar atidėti sprendimo dėl perdavimo priėmimą dėl to, kad kyla realus pavojus, jog išduodančiojoje valstybėje narėje kalinimo sąlygos yra nežmoniškos ar žeminamos?“

Dėl skubos procedūros

- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašė šį prašymą nagrinėti pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnyje numatytą prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.
- 28 Grįsdamas savo prašymą šis teismas nurodė, kad TC yra laikomas suimtas Nyderlanduose remiantis vieninteliu pagrindu, t. y. nagrinėjamu Europos arešto orderiu, kurį išdavė Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė siekdama vykdyti TC baudžiamąjį persekiojimą. Kaip teigia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, jis negali priimti sprendimo dėl prašymo sustabdyti TC suėmimo taikymą, kol Teisingumo Teismas nepriėmė sprendimo dėl jo prašymo priimti prejudicinį sprendimą. Taigi jis mano, kad terminas, per kurį Teisingumo Teismas pateiks atsakymą, turi tiesioginį ir lemiamą poveikį TC suėmimo trukmei.
- 29 Šiuo klausimu, pirma, konstatuotina, kad šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Pagrindų sprendimo 2002/584, patenkančio į SESV trečiosios dalies V antraštinės dalies, susijusios su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, nuostatų taikymo sritį, išaiškinimo. Tad šis prašymas gali būti nagrinėjamas pagal prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.
- 30 Antra, kiek tai susiję su skubos kriterijumi, vadovaujantis Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija, svarbu atsižvelgti į tai, kad laisvė iš atitinkamo asmens yra atimta ir kad tolesnis jo suėmimas priklauso nuo pagrindinės bylos baigties. Be to, atitinkamo asmens padėtį reikia vertinti tą

dieną, kurią nagrinėjamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą pagal sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą (2018 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *RO, C-327/18 PPU*, EU:C:2018:733, 30 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 31 Nagrinėjamu atveju iki šiol nebuvo ginčijama, kad TC yra laikomas suimtas ir kad tai, ar tokia jo padėtis išliks, priklauso nuo sprendimo dėl jo prašymo sustabdyti šios suėmimo priemonės taikymą priėmimo, t. y. prašymo, dėl kurio nuspręsta sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol Teisingumo Teismas pateiks atsakymą visų pirma šioje byloje.
- 32 Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgusi į teisėjo pranešėjo siūlymą ir susipažinusi su generalinio advokato nuomone, 2018 m. rugpjūčio 9 d. Teisingumo Teismo pirmoji kolegija nusprendė patenkinti nacionalinio teismo prašymą ir nagrinėti bylą pagal prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.
- 33 Trečia, 2018 m. spalio 9 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas informavo Teisingumo Teismą, kad prieš dieną nusprendė tam tikromis sąlygomis sustabdyti TC suėmimo priemonės taikymą nuo 2018 m. spalio 8 d., kol bus priimtas sprendimas dėl jo perdavimo Jungtinei Karalystei. Iš tiesų, remiantis to teismo skaičiavimais, 90 dienų sprendimo priėmimo terminas, atsižvelgiant į laikotarpį, kuriuo šis terminas buvo sustabdytas, suėjo 2018 m. spalio 8 d.
- 34 Be to, *Openbaar Ministerie* (prokuratūra, Nyderlandai) padavus skundą dėl 2018 m. spalio 8 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo sprendimo, 2018 m. lapkričio 12 d. *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) Teisingumo Teismui pranešė, kad sustabdė apeliacinės bylos nagrinėjimą, kol Teisingumo Teismas priims šį sprendimą.
- 35 Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismo pirmoji kolegija nusprendė, kad nuo 2018 m. spalio 8 d. nebėra skubos šioje byloje, todėl jos nebereikia nagrinėti pagal prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.

Dėl prejudicinio klausimo

- 36 Pirmiausia reikia pažymėti, jog pateiktas klausimas grindžiamas prielaidomis, kad, pirma, tokia perdavimo procedūra, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, gali trukti ilgiau nei 90 dienų, be kita ko, vienu iš pateiktame klausime nurodytų atvejų, antra, OLW 22 straipsnio 4 dalyje numatyta pareiga visais atvejais sustabdyti prašomo perduoti asmens suėmimo priemonės taikymą suėjus 90 dienų terminui nuo jo sulaikymo momento yra nesuderinama su Pagrindų sprendimu 2002/584, trečia, tiek prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo pateiktu šios nacionalinės teisės nuostatos išaiškinimu, tiek *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) jurisprudencija siekiama užtikrinti nacionalinės teisės atitiktį šiam pagrindų sprendimui ir, ketvirta, dėl šių išaiškinimų, nepaisant jų skirtingo teisinio pagrindo, iki šiol nebuvo priimta vienas kitam prieštaraujančių sprendimų. Be to, kaip pažymėta šio sprendimo 25 punkte, prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas klausia, ar jis prireikus turi netaikyti šios nacionalinės teisės nuostatos.
- 37 Pagal suformuotą jurisprudenciją nacionaliniams teismams ir Teisingumo Teismui bendradarbiaujant, kaip numatyta SESV 267 straipsnyje, pastarasis turi pateikti nacionaliniam teismui naudingą atsakymą, kuris leistų priimti sprendimą jo nagrinėjamoje byloje. Tokiu atveju Teisingumo Teismui gali tekti performuluoti jam pateiktus klausimus. Tai, kad nacionalinis teismas formaliai pateikė prejudicinį klausimą, nurodydamas tam tikras Sąjungos teisės nuostatas, netrukdo Teisingumo Teismui pateikti šiam teismui visų aiškinimo aspektų, kurie gali būti naudingi sprendimui to teismo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant į tai, ar jis juos nurodė savo pateiktuose klausimuose. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas turi iš visos nacionalinio teismo pateiktos informacijos ir, be kita ko, iš

sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuojamosios dalies atrinkti Sąjungos teisės klausimus, aiškinamus atsižvelgiant į bylos dalyką (2017 m. birželio 27 d. Sprendimo *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, EU:C:2017:496, 36 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 38 Nagrinėjamu atveju, kadangi 2018 m. spalio 8 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė sustabdyti TC suėmimo priemonės taikymą, o *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) nepakeitė tokio sprendimo, nereikia nagrinėti sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuose nurodyto klausimo, susijusio su galimu OLW 22 straipsnio 4 dalies netaikymu. Vis dėlto, siekiant pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui išaiškinimą, naudingą sprendimui jo nagrinėjamoje byloje priimti, reikia performuluoti pateiktą klausimą ir į jį atsakyti atsižvelgiant į šio sprendimo 36 punkte išdėstytas prielaidas.
- 39 Taigi konstatuotina, kad savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, pirma, ar Pagrindų sprendimas 2002/584 turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kurioje numatyta bendra ir besąlygiška pareiga paleisti pagal Europos arešto orderį sulaikytą prašomą perduoti asmenį suėjus 90 dienų terminui nuo jo sulaikymo momento, jeigu kyla labai didelis pavojus, kad šis asmuo pasislėps, ir jo negalima sumažinti iki priimtino lygio nustatant tinkamas priemones, ir, antra, ar Chartijos 6 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią leidžiama prašomą perduoti asmenį laikyti suimtą suėjus šiam 90 dienų terminui ir kuri grindžiama šios nacionalinės teisės nuostatos aiškinimu, kad minėtas terminas sustabdomas, jeigu vykdančioji teisminė institucija nusprendžia arba pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, arba palaukti atsakymo į kitos vykdančiosios teisminės institucijos pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą, arba atidėti sprendimo dėl perdavimo priėmimą, nes gali kilti realus pavojus, jog išduodančiojoje valstybėje narėje kalinimo sąlygos yra nežmoniškos ar žeminamos.
- 40 Šiuo klausimu, pirma, reikia priminti, kad Pagrindų sprendimu 2002/584, kaip matyti visų pirma iš jo 1 straipsnio 1 ir 2 dalių, aiškinamų atsižvelgiant į 5 ir 7 konstatuojamąsias dalis, siekiama remiantis 1957 m. gruodžio 13 d. Paryžiuje pasirašyta Europos ekstradicijos konvencija sukurtą daugiašalę ekstradicijos sistemą pakeisti tarpusavio pripažinimo principu pagrįsta nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo tarp teisminių institucijų sistema, siekiant vykdyti nuosprendžius arba šių asmenų persekiojimą (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 39 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 41 Taigi, Pagrindų sprendime 2002/584 nustačius naują supaprastintą ir veiksmingesnę nuteistų ar įtariamų pažeidus baudžiamąjį įstatymą asmenų perdavimo sistemą, siekiama palengvinti ir paspartinti teismų bendradarbiavimą ir taip norima prisidėti prie Sąjungos siekio tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve remiantis tarp valstybių narių turinčiu egzistuoti dideliu tarpusavio pasitikėjimu (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 40 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 42 Šis siekis paspartinti teismų bendradarbiavimą matyti visų pirma iš sprendimų dėl Europos arešto orderio priėmimo terminų. Šiuo klausimu, kaip matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, Pagrindų sprendimo 2002/584 15 ir 17 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos reikalaujama, kad galutinis sprendimas dėl Europos arešto orderio vykdymo iš principo būtų priimtas per šiuos terminus, kurių svarba, be kita ko, pabrėžta daugelyje šio pagrindų sprendimo nuostatų (šiuo klausimu žr. 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 29 ir 32 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

- 43 Vis dėlto dėl vykdančiosios teisminės institucijos, turinčios priimti sprendimą dėl asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavimo, pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalį atliekamo vertinimo, ar nėra realaus pavojaus, kad ši asmenį perdavus išduodančiajai teisminei institucijai su juo bus elgiamasi nežmoniška ir žeminančiai, kaip tai suprantama pagal Chartijos 4 straipsnį, arba bus pažeista jo pagrindinė teisė į tai, kad būtų išnagrinėtas nepriklausomas teismas, taigi ir Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje garantuojamos jo pagrindinės teisės į teisingą bylos nagrinėjimą esmė (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 83 ir 88 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją ir 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 59 ir 60 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją), perdavimo procedūros trukmė gali viršyti 90 dienų terminą, kaip teisingai nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Taip gali atsitikti ir dėl papildomo laikotarpio, susijusio su bylos nagrinėjimo sustabdymu, kol Teisingumo Teismas priims sprendimą dėl pagal SESV 267 straipsnį vykdančiosios teisminės institucijos pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą.
- 44 Antra, reikia priminti, kad pagal minėto pagrindų sprendimo 12 straipsnį vykdančioji teisminė institucija pagal vykdančiosios valstybės narės teisę nusprendžia, ar pagal Europos arešto orderį sulaikytą asmenį reikėtų laikyti suimta. Šiame straipsnyje taip pat nurodyta, kad šis asmuo pagal tos valstybės teisę gali būti bet kuriuo metu lygtinai paleistas, jei minėtos valstybės kompetentinga institucija imasi visų, jos nuomone, reikalingų priemonių užtikrinti, kad asmuo nepasislėptų.
- 45 Vis dėlto konstatuotina, jog šiame straipsnyje nėra nei apskritai numatyta, kad prašomo perduoti asmens laikymas suimto galimas tik tiksliai nustatytu laikotarpiu, nei konkrečiai numatyta, kad jis negali būti laikomas suimtas pasibaigus to paties pagrindų sprendimo 17 straipsnyje numatytiems terminams (2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 44 punktas).
- 46 Be to, nors Pagrindų sprendimo 2002/584 12 straipsnyje numatyta galimybė tam tikromis sąlygomis lygtinai paleisti pagal Europos arešto orderį sulaikytą asmenį, nei šioje, nei kitose minėto pagrindų sprendimo nuostatose nenumatyta, kad pasibaigus jo 17 straipsnyje nustatytiems terminams vykdančioji teisminė institucija turi tą asmenį tam tikromis sąlygomis lygtinai paleisti arba *a fortiori* paprasčiausiai paleisti į laisvę (šiuo klausimu žr. 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 45 ir 46 punktus).
- 47 Iš tiesų, Europos arešto orderio vykdymo procedūra turi būti tęsiama ir pasibaigus Pagrindų sprendimo 2002/584 17 straipsnyje nustatytiems terminams, todėl bendra ir besąlygiška pareiga lygtinai paleisti arba *a fortiori* paprasčiausiai paleisti šį asmenį pasibaigus šioms terminams arba tuo atveju, kai visa prašomo perduoti asmens suėmimo trukmė viršija minėtus terminus, galėtų apriboti šiame pagrindų sprendime nustatytos perdavimo sistemos veiksmingumą, taigi ir sukliudyti įgyvendinti juo siekiamus tikslus (2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 50 punktas).
- 48 Tad jeigu vykdančioji teisminė institucija nusprendžia nutraukti prašomo perduoti asmens suėmimą, pagal minėto pagrindų sprendimo 12 straipsnį ir 17 straipsnio 5 dalį ji turi pasirūpinti, kad šis asmuo būtų lygtinai paleistas taikant bet kokias priemones, kurias ji laikytų būtinomis siekiant išvengti jo slapstymosi ir užtikrinti efektyviam jo perdavimui būtinas materialines sąlygas, kol bus priimtas galutinis sprendimas dėl Europos arešto orderio vykdymo (šiuo klausimu žr. 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 61 punktą).
- 49 Vadinas, jeigu yra labai didelis pavojus, kad asmuo pasislėps, kaip šiuo atveju nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, ir jo negalima sumažinti iki priimtino lygio nustatant tinkamas priemones, kurios leistų užtikrinti efektyviam prašomo perduoti asmens perdavimui būtinas materialines sąlygas, šio asmens lygtinis paleidimas galėtų pakenkti Pagrindų sprendime 2002/584 nustatytos perdavimo sistemos veiksmingumui, taigi ir sukliudyti įgyvendinti juo siekiamus tikslus, nes nebūtų užtikrinamos šios materialinės sąlygos.

- 50 Iš to matyti, kad pareiga pagal OLW 22 straipsnio 4 dalį visais atvejais sustabdyti prašomo perduoti asmens suėmimo siekiant jį perduoti taikymą suėjus 90 dienų terminui nuo jo sulaikymo momento yra nesuderinama su Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatomis, kaip, beje, prašyme priimti prejudicinį sprendimą pažymėjo jį pateikęs teismas.
- 51 Trečia, pirmiausia reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktas tos nacionalinės teisės nuostatos išaiškinimas, atrodo, bet kuriuo atveju negali pašalinti šio nesuderinamumo, nes, kaip matyti iš šio sprendimo 33 punkto, nagrinėjamu atveju, nepaisant to, kad prašyme priimti prejudicinį sprendimą jį pateikęs teismas aiškiai patvirtino, kad kilo labai didelis pavojus, jog TC pasislėps, ir jo nebuvo galima sumažinti iki priimtino lygio nustatant tinkamas priemones, kurios leistų užtikrinti efektyviam jo perdavimui būtinas materialines sąlygas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė tam tikromis sąlygomis sustabdyti TC suėmimo priemonės taikymą nuo 2018 m. spalio 8 d., t. y. nuo tos dienos, kai, remiantis jo skaičiavimais, suėjo 90 dienų sprendimo priėmimo terminas, atsižvelgiant į šio termino sustabdymo laikotarpį.
- 52 Be to, nors, remiantis *Gerechthof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) jurisprudencija, prašomas perduoti asmuo irgi gali būti lygtinai paleistas, nepaisant to, kad kyla labai didelis pavojus, jog šis asmuo pasislėps, ir jo negalima sumažinti iki priimtino lygio nustatant tinkamas priemones, kurios leistų užtikrinti efektyviam to asmens perdavimui būtinas materialines sąlygas, pagal šią jurisprudenciją OLW 22 straipsnio 4 dalis taip pat negali būti išaiškinta taip, kad atitiktų Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatas.
- 53 Galiausiai pabrėžtina, kad bet kuriuo atveju bet koks galutinio sprendimo dėl Europos arešto orderio vykdymo priėmimo termino sustabdymas gali būti leidžiamas tik laikantis visų pirma šio pagrindų sprendimo 17 straipsnio 4 ir 7 dalyse vykdančiajai teisminei institucijai nustatytų pareigų, susijusių su informacijos teikimu.
- 54 Ketvirta, reikia priminti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalyje aiškiai numatyta, kad šis sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisės principus, įtvirtintus ESS 6 straipsnyje ir atspindinčius Chartijoje; be to, ši pareiga taikoma visoms valstybėms narėms, t. y. tiek išduodančiajai, tiek vykdančiajai valstybei narei (2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 53 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 55 Taigi šio pagrindų sprendimo 12 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad atitiktų Chartijos 6 straipsnį, kuriame numatyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę į laisvę ir saugumą (2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 54 punktas).
- 56 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Chartijos 52 straipsnio 1 dalyje pripažįstama, jog naudojimasis šia teise gali būti ribojamas, jeigu apribojimai yra numatyti įstatymo, nekeičia šių teisių ir laisvių esmės ir jeigu, remiantis proporcingumo principu, jie yra būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendruosius interesus arba reikalingi kitų asmenų teisėms ir laisvėms apsaugoti (2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 55 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija ir 2017 m. kovo 15 d. Sprendimo *Al Chodor*, C-528/15, EU:C:2017:213, 37 punktas).
- 57 Kadangi Chartijoje įtvirtintos teisės atitinka teises, užtikrinamas EŽTK, pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį siekiama užtikrinti būtiną Chartijoje įtvirtintų teisių, atitinkančių EŽTK užtikrinamas teises, darną, nedarant neigiamos įtakos Sąjungos teisės ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo autonomijai. Taigi, siekiant išaiškinti Chartijos 6 straipsnį reikia atsižvelgti į EŽTK 5 straipsnio 1 dalį, kaip nustatančią minimalią apsaugą (šiuo klausimu žr. 2017 m. kovo 15 d. Sprendimo *Al Chodor*, C-528/15, EU:C:2017:213, 37 punktą ir 2017 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *K.*, C-18/16, EU:C:2017:680, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 58 Šiuo klausimu iš Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos, susijusios su EŽTK 5 straipsniu, matyti, kad bet koks asmens laisvės atėmimas turi būti teisėtas, o tai reiškia ne tik tai, kad šis laisvės atėmimas turi būti pagrįstas nacionaliniu įstatymu, bet ir tai, kad toks įstatymas turi būti pakankamai prieinamas, tikslus ir jo taikymą galima numatyti, kad būtų išvengta bet kokio savivalės pavojaus (šiuo klausimu žr. 2017 m. kovo 15 d. Sprendimo *Al Chodor*, C-528/15, EU:C:2017:213, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 59 Be to, remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija šiuo klausimu, reikia pabrėžti, kad Chartijos 6 straipsnyje ir EŽTK 5 straipsnyje nustatytų laisvės garantijų tikslas pirmiausia yra asmens apsauga nuo savivalės. Tad tam, kad taikoma laisvės atėmimo priemonė atitiktų šį tikslą, visų pirma reikia, kad ji nebūtų siejama su kokiu nors valdžios institucijų nesąžiningumo ar apgaulės elementu (2017 m. kovo 15 d. Sprendimo *Al Chodor*, C-528/15, EU:C:2017:213, 39 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 60 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad prašomo perduoti asmens laikymas suimto ilgiau kaip 90 dienų yra didelis šio asmens teisės į laisvę suvaržymas, todėl jis turi būti taikomas laikantis griežtų garantijų, t. y. turi būti jį pagrindžiantis teisinis pagrindas, šis teisinis pagrindas turi atitikti aiškumo, nuspėjamumo ir prieinamumo reikalavimus, kad būtų išvengta bet kokio savivalės pavojaus, kaip matyti iš šio sprendimo 58 punkto (šiuo klausimu žr. 2017 m. kovo 15 d. Sprendimo *Al Chodor*, C-528/15, EU:C:2017:213, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 61 Nagrinėjama atveju neginčijama, kad OLW yra Pagrindų sprendimo 2002/584 12 straipsnyje nurodytos suėmimo priemonės teisinis pagrindas Nyderlandų teisės sistemoje, kad ši nacionalinė teisė, Sąjungos teisė ir jurisprudencija šioje srityje yra laisvai prieinama ir kad nėra jokių įrodymų, leidžiančių tvirtinti, jog šis nacionalinės teisės aktas buvo taikomas savavališkai. Taigi reikia tik išnagrinėti, ar tas nacionalinės teisės aktas atitinka aiškumo ir nuspėjamumo reikalavimus, kiek tai susiję su asmens, kaip antai TC, suėmimo Nyderlanduose siekiant jį perduoti pagal Europos arešto orderį trukmės taisyklėmis.
- 62 Šiuo klausimu visų pirma reikia pažymėti, kad pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 12 straipsnį, jeigu asmuo sulaikomas pagal Europos arešto orderį, vykdančioji teisminė institucija pagal vykdančiosios valstybės narės teisę nusprendžia, ar jį reikėtų laikyti suimtu, ir kad šis asmuo gali būti lygtinai paleistas tik jeigu tos valstybės narės kompetentinga institucija imasi visų, jos nuomone, reikalingų priemonių užtikrinti, kad asmuo nepasislėptų.
- 63 Kaip matyti iš šio sprendimo 49 ir 50 punktų, pagal šio sprendimo 54 ir 55 punktuose primintą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, jeigu kyla labai didelis pavojus, jog asmuo pasislėps, ir jo negalima sumažinti iki priimtino lygio nustatant tinkamas priemones, kurios leistų užtikrinti efektyviam prašomo perduoti asmens perdavimui būtinas materialines sąlygas, o taip, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nuomone, yra nagrinėjama atveju, šio asmens paleidimas, net ir lygtinis, vien dėl to, kad suėjo 90 dienų terminas nuo jo sulaikymo dienos, yra nesuderinamas su pareigomis, kylančiomis iš Pagrindų sprendimo 2002/584.
- 64 Be to, 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan* (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474) 57–59 punktuose Teisingumo Teismas taip pat nurodė reikalavimus, kuriuos turi atitikti prašomo perduoti asmens suėmimo termino pratęsimas ilgiau, nei Pagrindų sprendimo 2002/584 17 straipsnyje numatyti terminai, kol šis asmuo bus faktiškai perduotas.
- 65 Vadinas, Sąjungos teisėje, kaip ją tame sprendime yra išaiškinęs Teisingumo Teismas, įtvirtintos aiškios ir nuspėjamos taisyklės, susijusios su prašomo perduoti asmens suėmimo trukme.
- 66 Be to, neginčijama, kad OLW 22 straipsnio 4 dalyje taip pat nustatyta aiški ir nuspėjama taisyklė, nes šioje nuostatoje numatyta, kad prašomo perduoti asmens suėmimo priemonės taikymas iš principo *ipso facto* sustabdomas vien dėl to, kad suėjo 90 dienų terminas nuo jo sulaikymo momento. Šio sprendimo 49 ir 50 punktuose konstatuota, kad tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal Pagrindų sprendimą 2002/584 ši sistema draudžiama.

- 67 Šiuo klausimu iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos matyti, kad dėl privalomojo pagrindų sprendimo pobūdžio nacionalinėms institucijoms, įskaitant nacionalinius teismus, kyla pareiga nacionalinę teisę aiškinti taip, kad ji atitiktų Sąjungos teisę. Taigi nacionalinę teisę taikantys teismai šią teisę turi aiškinti kuo labiau atsižvelgdami į atitinkamo pagrindų sprendimo tekstą ir tikslą, kad būtų pasiektas pagrindų sprendime numatytas rezultatas. Ši pareiga aiškinti nacionalinę teisę taip, kad ji atitiktų Sąjungos teisę, neatsiejama nuo pačios SESV sistemos, nes leidžia bylas nagrinėjantiems nacionaliniams teismams pagal savo kompetenciją užtikrinti visišką Sąjungos teisės veiksmingumą (2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 31 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 68 Konkrečiai kalbant, pagal Sąjungos teisę atitinkančio aiškinimo principą reikalaujama, kad nacionaliniai teismai visus jų kompetencijos sričiai priklausančius veiksmus atliktų atsižvelgdami į visą vidaus teisę ir taikydami joje pripažintus aiškinimo metodus, kad būtų užtikrintas visiškas nagrinėjamo pagrindų sprendimo veiksmingumas ir priimtas juo siekiamą tikslą atitinkantis sprendimas (2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 34 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 69 Vadinas, nagrinėjamu atveju taip pat buvo aišku ir nuspėjama (beje, gerokai anksčiau, nei inicijuota pagrindinė byla), jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir *Gerechthof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) turėjo imtis visų jų kompetencijos sričiai priklausančių veiksmų, kad būtų užtikrintas visiškas Pagrindų sprendimo 2002/584 veiksmingumas, išaiškindami OLW 22 straipsnio 4 dalį ir šioje nuostatoje numatytą pareigą dėl lygtinio paleidimo taip, kad jos atitiktų šiuo pagrindų sprendimu siekiamą tikslą.
- 70 Vis dėlto šio sprendimo 51 ir 52 punktuose konstatuota, kad šios nacionalinės teisės nuostatos išaiškinimai, kuriuos prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir *Gerechthof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) pateikė siekdami užtikrinti jos atitiktį šiam pagrindų sprendimui, nevisiškai atitinka to pagrindų sprendimo reikalavimus. Konkrečiai kalbant, pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo išaiškinimą nagrinėjamu atveju nebuvo galima užtikrinti OLW 22 straipsnio 4 dalies atitikties Pagrindų sprendimui 2002/584.
- 71 Galiausiai, dėl teismo pateiktame prašyme priimti prejudicinį sprendimą nurodytų aplinkybių, kad tiek jo pateiktas OLW 22 straipsnio 4 dalies išaiškinimas, tiek *Gerechthof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) jurisprudencija visų pirma yra aiškūs ir nuspėjami, be to, pagrįsti skirtingais teisiniais motyvais ir, galiausiai, nors tai dar neįvyko, gali lemti vienas kitam prieštaraujančius sprendimus, reikia konstatuoti štai ką.
- 72 Kaip savo išvados 60 punkte pažymėjo generalinis advokatas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir *Gerechthof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) nurodė skirtingą dieną, nuo kurios pradėdamas skaičiuoti termino, per kurį šie teismai turi priimti sprendimą dėl prašomo perduoti asmens perdavimo, sustabdymo laikotarpis, todėl atitinkami teismai gali nustatyti skirtingą 90 dienų termino pabaigą, o tai gali lemti ir skirtingą suėmimo trukmę.
- 73 Iš tiesų, nors nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė sustabdyti 90 dienų terminą nuo 2018 m. birželio 14 d., kaip tai matyti iš šio sprendimo 13 punkto, *Gerechthof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) laikosi požiūrio, kad šis terminas buvo sustabdytas 2018 m. gegužės 17 d., nes, jo nuomone, toks terminas turi būti sustabdytas nuo to momento, kai Teisingumo Teismui pateikiamas pagrindinei bylai reikšmingas prašymas priimti prejudicinį sprendimą.
- 74 Be to, reikia atkreipti dėmesį į šių skirtingų požiūrių teisinį kontekstą: nacionalinės teisės nuostata nesuderinama su Pagrindų sprendimu 2002/584, nes, pirma, pagal ją prašomas perduoti asmuo gali būti paleistas į laisvę, nepaisant pavojaus, kad jis pasislėps, o šio pavojaus negalima sumažinti iki priimtino lygio nustatant tinkamas priemones, kurios leistų užtikrinti efektyviam šio asmens

perdavimui būtinas materialines sąlygas, ir, antra, skirtingi šios nacionalinės teisės nuostatos išaiškinimai, kuriuos nacionaliniai teismai pateikė siekdami užtikrinti jos atitiktį šiam pagrindų sprendimui, nevisiškai atitinka to pagrindų sprendimo reikalavimus.

- 75 Iš to matyti, kad tokioje byloje, kaip nagrinėjamoji, Nyderlanduose sulaikyti asmenys siekiant juos perduoti, kaip antai TC, susiduria su tarpusavyje nesuderintomis nacionalinės teisės, t. y. OLW 22 straipsnio 4 dalies, ir Sąjungos teisės, t. y. Pagrindų sprendimo 2002/584 12 ir 17 straipsnių, nuostatomis, taip pat nevienoda nacionalinių teismų jurisprudencija, kurioje šią nacionalinės teisės nuostatą siekiama išaiškinti taip, kad ji atitiktų Sąjungos teisę.
- 76 Tokiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo išaiškinimo ir *Gerechthof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas) jurisprudencijos skirtumų negalima aiškiai ir nuspėjamai, kaip reikalaujama pagal šio sprendimo 59 ir 60 punktuose primintą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, nustatyti prašomo perduoti asmens suėmimo Nyderlanduose pagal dėl jo išduotą Europos arešto orderį trukmės.
- 77 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti:
- Pagrindų sprendimas 2002/584 turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kurioje numatyta bendra ir besąlygiška pareiga paleisti pagal Europos arešto orderį sulaikytą prašomą perduoti asmenį suėjus 90 dienų terminui nuo jo sulaikymo momento, jeigu kyla labai didelis pavojus, kad šis asmuo pasislėps, ir jo negalima sumažinti iki priimtino lygio nustatant tinkamas priemones, ir
 - Chartijos 6 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią leidžiama prašomą perduoti asmenį laikyti suimtą suėjus šiam 90 dienų terminui ir kuri grindžiama šios nacionalinės teisės nuostatos aiškinimu, kad minėtas terminas sustabdomas, jeigu vykdančioji teisminė institucija nusprendžia arba pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, arba palaukti atsakymo į kitos vykdančiosios teisminės institucijos pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą, arba atidėti sprendimo dėl perdavimo priėmimą, nes gali kilti realus pavojus, jog išduodančiojoje valstybėje narėje kalinimo sąlygos yra nežmoniškos ar žeminamos, su sąlyga, kad ši jurisprudencija neužtikrina tos nacionalinės teisės nuostatos atitikties Pagrindų sprendimui 2002/584, yra nevienoda ir tai gali lemti skirtingą suėmimo trukmę.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 78 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kurioje numatyta bendra ir besąlygiška pareiga paleisti pagal Europos arešto orderį sulaikytą prašomą perduoti asmenį suėjus 90 dienų terminui nuo jo sulaikymo momento, jeigu kyla labai didelis pavojus, kad šis asmuo pasislėps, ir jo negalima sumažinti iki priimtino lygio nustatant tinkamas priemones.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 6 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama nacionalinių teismų jurisprudencija, pagal kurią leidžiama prašomą perduoti asmenį laikyti suimtą suėjus šiam 90 dienų terminui ir kuri grindžiama šios nacionalinės teisės nuostatos aiškinimu, kad minėtas terminas sustabdomas, jeigu vykdančioji teisminė institucija nusprendžia arba pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, arba palaukti atsakymo į kitos vykdančiosios teisminės institucijos pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą, arba atidėti sprendimo dėl perdavimo priėmimą, nes gali kilti realus pavojus, jog išduodančiojoje valstybėje narėje kalinimo sąlygos yra nežmoniškos ar žeminamos, su sąlyga, kad ši jurisprudencija neužtikrina tos nacionalinės teisės nuostatos atitikties Pagrindų sprendimui 2002/584, yra nevienoda ir tai gali lemti skirtingą suėmimo trukmę.

Parašai.